
Broj: 01/6-50-3-6-10/22

Sarajevo, 6.6.2022.

IZVJEŠĆE O RADU POVJERENSTVA ZA OSTVARIVANJE
RAVNOPRAVNOSTI SPOLOVA ZASTUPNIČKOG DOMA
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE

ZA 2021. GODINU

Sarajevo, siječanj, 2022.

SADRŽAJ

POGLAVLJE 1. UVODNI DIO	3
POGLAVLJE 2. IZVJEŠĆE O AKTIVNOSTIMA POVJERENSTVA	4
2.1. Redovite sjednice Povjerenstva	4
2.2. Tematske konferencije u organizaciji Povjerenstva	5
2.3. Ostale aktivnosti Povjerenstva za ostvarivanje ravnopravnosti spolova.....	8
POGLAVLJE 3. SAŽETAK	9
PRILOG: Pregled sjednica Povjerenstva s točkama dnevnog reda	10

Na temelju članka 32. stavka (2) Poslovnika Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH”, broj 79/14), Povjerenstvo za ostvarivanje ravnopravnosti spolova Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine na 10. sjednici, održanoj 6.6.2022. godine, usvojilo je

IZVJEŠĆE O RADU ZA 2021. GODINU

POGLAVLJE 1. UVODNI DIO

Nadležnosti Povjerenstva za ostvarivanje ravnopravnosti spolova Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo) utvrđene su člankom 49. Poslovnika Zastupničkog doma, kojim je propisano da Povjerenstvo razmatra pitanja koja se odnose na:

- ostvarivanje ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini, naročito u vezi s unaprjeđivanjem statusa žena u Bosni i Hercegovini;
- poticanje aktivnosti u institucijama BiH na provedbi Platforme za djelovanje Pekinške deklaracije (Četvrta svjetska konferencija o ženama, 1995.) u 12 kritičkih sfera;
- poticanje i koordinaciju aktivnosti s entitetskim parlamentima i Skupštinom Brčko Distrikta BiH na unaprjeđenju statusa žena i provedbi Platforme za djelovanje Pekinške deklaracije;
- razmatranje predloženih zakona i drugih propisa sa stanovišta ravnopravnosti spolova i sprječavanja diskriminacije žena;
- razmatranje prijedloga dokumenata i izvješća institucija BiH koji se odnose na ostvarivanje ravnopravnosti spolova i provedbu Platforme za djelovanje Pekinške deklaracije u cijelosti, odnosno po pojedinim područjima;
- razmatranje pripreme za sudjelovanje izaslanstava Bosne i Hercegovine na međunarodnim skupovima kada se razmatra provedba Pekinške deklaracije (UN, Vijeće za regionalnu suradnju – RCC i sl.)
- druga pitanja u vezi s ostvarivanjem ravnopravnosti spolova.

POGLAVLJE 2. IZVJEŠĆE O AKTIVNOSTIMA POVJERENSTVA

2.1. Redovite sjednice Povjerenstva za ostvarivanje ravnopravnosti spolova

U 2021. godini Povjerenstvo je održalo tri redovne sjednice s ukupno 16 točaka dnevnog reda, kako slijedi:

<i>Broj i nadnevak održavanja sjednice</i>	<i>Broj razmatranih točaka dnevnog reda</i>	<i>Broj i ime članova nazočnih sjednici Povjerenstva</i>	<i>Broj i ime članova koji nisu nazočili sjednici Povjerenstva</i>
7. sjednica 29.3.2021.	7	5 Adil Osmanović, Vlatko Glavaš, Snježana Novaković – Bursać, Ljubica Miljanović, Damir Arnaut	4 Aida Baručija, Mirjana Marinković – Lepić, Jasmin Emrić, Nada Mladina
8. sjednica 27. 4. 2021.	5	7 Adil Osmanović, Snježana Novaković – Bursać, Vlatko Glavaš, Mirjana Marinković – Lepić, Jasmin Emrić, Damir Arnaut	2 Aida Baručija, Nada Mladina, Ljubica Miljanović
9. sjednica 6.7.2021.	4	6 Adil Osmanović, Snježana Novaković- Bursać, Vlatko Glavaš, Ljubica Miljanović, Aida Baručija i Jasmin Emrić.	3 Damir Arnaut, Mirjana Marinković – Lepić i Nada Mladina
Ukupan broj sjednica: 3	Ukupan broj razmatranih točaka: 16	Prosjek nazočnosti: 66,67 %	Prosjek izočnosti: 33,3 %

Osim redovitih sjednica, Povjerenstvo je organiziralo ili sudjelovalo u organizacij dvije tematske konferencije i zajedničke sjednice četiriju parlamentarnih Povjerenstava Parlamentarne skupštine BiH o kojima će biti više riječi u sljedećem dijelu izvješća.

2.2. Tematske konferencije Povjerenstva za ostvarivanje ravnopravnosti spolova

Konferencija povodom obilježavanja Međunarodnog dana žena:
„Ravnopravnost spolova nakon 2020. godine: Osnaživanje žena i izgradnja sigurnijeg okružja”

8.3.2021. godine, zgrada Parlamentarne skupštine BiH, Plava dvorana

PROGRAM KONFERENCIJE

11:00 Izjave za medije i testiranje on-line platforme

11:30 – 12:30 Uvodna izlaganja

- Adil Osmanović, predsjedatelj Povjerenstva za ostvarivanje ravnopravnosti spolova ZD PS BIH
- Miloš Lučić, ministar za ljudska prava i izbjeglice BiH
- Johann Sattler, Šef delegacije EU i specijalni predstavnik EU u BiH
- Ambasadorica Johanna Strömquist, Ambasada Kraljevine Švedske u BiH
- Ambasadorica Kathleen Kavalec, Šefica Misije OSCE-a u Bosni i Hercegovini
- Ellen Germain, zamjenica Ambasadora SAD u BiH
- Ambasadorica Christine Toudic, Ambasada Francuske u BiH
- David Saunders, predstavnik UN Women u BiH
- John Kennedy Mosoti, predstavnik UNFPA u BiH

12:30–13:25 Tematski panel 1: „Transformativni pristup ispunjavanju obaveza po Pekinškoj deklaraciji i UN CEDAW Konvenciji s osvrtom na ublažavanje posljedica pandemije COVID-19“

- Uključivanje ravnopravnosti spolova u mjere za ublažavanje posljedica pandemije COVID-19 (Agencija za ravnopravnost spolova BiH/MLJPI Gender centar RS, Gender centar Federacije FBiH)
- U susret implementaciji prioritarnih preporuka UN CEDAW komiteta Bosni i Hercegovini (ARS BIH)
- Ustavne promjene u svjetlu ravnopravnosti spolova – predstavnik/ca NVO
- Rodno zasnovano nasilje – predstavnik/ca NVO
- Ekonomsko osnaživanje žena – predstavnik/ca NVO
- Žene, mir i sigurnost i učešće u odlučivanju - predstavnik/ca NVO

13:25–13:50 Tematski panel 2: „Uznemiravanje na osnovu spola i seksualno uznemiravanje“

- Reakcija civilnog društva na rasprostranjenost seksualnog uznemiravanja (inicijativa “Nisi sama” i “Nisam tražila”)
- Institucionalni odgovor na pojavu uznemiravanja na osnovu spola i seksualnog uznemiravanja (ARS BIH)
- Diskusija

13:50–14:00 Zaključci

- Snježana Novaković-Bursać, zamjenica predsjedatelja Povjerenstva za ostvarivanje ravnopravnosti spolova ZD PS BIH

Tematska konferencija je rezultirala nekolicinom zaključaka a najistaknutiji su:

- Konferencijom smo željeli **podsjetiti** bosanskohercegovačku javnost, a posebno donosioce političkih odluka, **na važnost i obaveze** Bosne i Hercegovine u oblasti unapređenja ravnopravnosti spolova u društvu, koje proističu iz pozitivnih zakona, kao i međunarodnih dokumenata, posebno Pekinške deklaracije i UN Konvencije o ukidanju svih oblika diskriminacije žena, odnosno CEDAW konvencije – koja je i dio Ustava Bosne i Hercegovine;
- Pozivamo na integriranje perspektive ravnopravnosti spolova u planiranje i provođenje mjera za ublažavanje posljedica pandemije COVID-19;
- Poštivanje i primjena Preporuke za integriranje perspektive ravnopravnosti spolova u proces planiranja, donošenja i provođenja odluka, mjera i planova u borbi protiv pandemije COVID-19, koje je, početkom pandemije, izdala Agencija za ravnopravnost spolova Bosne i Hercegovine;
- Provesti - Nultu toleranciju, slijediti dobar primjer institucionalnog odgovora kakav imamo u Institucijama Bosne i Hercegovine, naime, na temelju “Vodiča za poduzimanje efikasnih mjera za sprječavanje uznemiravanja na osnovu spola i seksualnog uznemiravanja na radnom mjestu u Institucijama Bosne i Hercegovine”, kojeg je izradila Agencija za ravnopravnost spolova, a usvojilo Vijeće ministara, već 45 institucija na razini Bosne i Hercegovine je donijelo Odluke o politici nulte tolerancije na rodno zasnovano uznemiravanje i seksualno uznemiravanje i imenovalo savjetnice i savjetnike za prevenciju rodno zasnovanog uznemiravanja i seksualnog uznemiravanja;
- Uvrštavanje pitanja ravnopravnosti spolova u statute i političke programe stranaka, u cilju većeg uključivanja žena u politički i javni život, i urgiramo za veću promociju kandidatkinja na izborima i u rukovodstvima stranaka.

Stoga poruka ove konferencije glasi: Partnerstvom i odgovornošću dolazimo do najboljih rješenja za stvarni napredak u ostvarivanju ravnopravnosti spolova u BiH!

Tematska konferencija četiriju parlamentarnih povjerenstava amandmanima na Ustava BiH glede ravnopravnosti spolova

Povjerenstvo za ostvarivanje ravnopravnosti spolova, Ustavnopravno povjerenstvo Zastupničkog doma i Ustavnopravno povjerenstvo Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH u suradnji s Agencijom za ravnopravnost spolova Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH, organiziralo je tematsku konferenciju pod nazivom „Provođenje Preporuke 12(a) iz Zaključnih zapažanja UN Komiteta za eliminiranje svih oblika diskriminacije nad ženama (UN CEDAW Komitet) na Šesto periodično izvješće Bosne i Hercegovine o implementaciji UN Konvencije za eliminaciju svih oblika diskriminacije žena (CEDAW)“. Na sjednici su bili nazočni i članice i članovi Zajedničkog povjerenstva za ljudska prava Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

Tematska konferencija održana u **Bijeljini, 9. i 10.12.2021.** godine, uz slijedeći

Dnevni red:

četvrtak, 9.12.2021.

Dolazak i smještaj u Hotel. Zajednička večera.

petak, 10.12.2021.

- 09:30** Otvaranje sjednice – Pozdravne riječi predsjednice i predsjednika Povjerenstava Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine
- 09:45** UN Konvencija za eliminaciju svih oblika diskriminacije žena (CEDAW) - provođenje, praćenje i izvještavanje
- 09:55** Rasprava
- 10:10** Preporuke UN CEDAW Komiteta na Šesto periodično izvješće Bosne i Hercegovine o implementaciji UN Konvencije za eliminaciju svih oblika diskriminacije žena
- 10:20** Rasprava
- 10:30** Prezentacija teksta amandmana na Ustav iz 2007. godine
- 10:55** Rasprava
- 11:15** Pauza
- 11:45** Prezentacija inicijativa entitetskih gender – centara za izmjene Ustava Federacije Bosne i Hercegovine i Ustava Republike Srpske (2007.)
- 12:10** Rasprava
- 12:30** Prezentacija inicijative „Građanke za ustavne promjene“

12:45 Rasprava

13:15 Zaključci i zatvaranje sjednice

13:30 Ručak

Rezultat ove tematske konferencije je zaključak koji glasi:

Zaključeno je da se na platformi prezentiranih inicijativa treba nastaviti s aktivnostima u nadležnim parlamentarnim povjerenstvima, uz potporu Agencije za ravnopravnost spolova BIH, MLJPI BIH, koji će u konačnici rezultirati formaliziranjem prijedloga ustavnih amandmana.

2.3. Ostale aktivnosti Povjerenstva za ostvarivanje ravnopravnosti spolova

Održan je šesti sastanak Upravljačkog odbora HUGEN Mreže za Zapadni Balkan, 23.11.2021. godine u hotelu Metropol Palace u Beogradu. Sastanku je nazočila gospođa Novaković – Bursać koja je u 2021. godini izabrana za članicu UO HUGEN Mreže iz reda članova Povjerenstva za ostvarivanje ravnopravnosti spolova PS BiH. (Prilog - 9. Sjednica Povjerenstva za ostvarivanje ravnopravnosti spolova)

POGLAVLJE 3. SAŽETAK

Bitno je naglasiti da su višegodišnji strateški partneri, s kojima je Povjerenstvo i tijekom protekle godine najviše surađivalo,; Agencija za ravnopravnost spolova BiH, *UN Women*, UNDP, Westminster fondacija za demokraciju, OESS te brojne nevladine organizacije.

Povjerenstvo se kroz proteklu 2021. godinu, na koju se ovo izvješće i odnosi, susrelo s nizom probleme prouzročenih pandemijom COVID-19 pa su otkazane različite aktivnosti zbog uvedenih epidemioloških mjera ili su realizirane ali ne u mjeri i na način kako su planirane.

Povjerenstvo za ostvarivanje ravnopravnosti spolova PS BiH je uključeno u rada HUGEN Mreže za Zapadni Balkan a članica Povjerenstva gđa. Snježana Novaković – Bursać je imenovana za članicu Upravljačkog odbora HUGEN Mreže.

PRILOG: Pregled sjednica Povjerenstva u 2021. godini s točkama dnevnog reda i Zaključci koje je donijelo Povjerenstvo:

➤ **7. sjednica, 29.3.2021. god.**

Dnevni red:

1. Usvajanje Zapisnika 6. sjednice Povjerenstva;
2. Usvajanje Izvješće o radu Povjerenstva za 2020. godinu
3. Usvajanje Orijehtacionog radnog plana za 2021. godinu
4. Usvajanje zaključaka i preporuka sa Tematske sjednice održane 22. prosinca 2020. godine
5. Usvajanje zaključaka i preporuka sa Konferencije održane 8. ožujka 2021. godine
6. Usvajanje Komunikacijske strategije Povjerenstva
7. Tekuća pitanja

➤ **8. sjednica, 27. 4. 2021. god.**

Dnevni red:

1. Usvajanje Zapisnika 7. sjednice Povjerenstva;
2. Prijedlog zakona o izmjeni i dopunama Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine, predlagatelj: zastupnice Mirjana Marinković – Lepić i Aida Baručija od 17.3.2021;
3. Inicijativa za uređivanje prevencije uznemiravanja na temelju spola i seksualnog uznemiravanja na razini Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine;
4. Komunikacijska strategija Povjerenstva za ostvarivanje ravnopravnosti spolova
5. Tekuća pitanja

➤ **9. sjednica, 6.7. 2021. god.**

Dnevni red:

1. Usvajanje Zapisnika 8. sjednice Povjerenstva;
2. Izvješće o radu Vijeća ministara BiH za 2020. godinu;

3. Izbor člana Upravljačkog odbora HUGEN Mreže za Zapadni Balkan iz Povjerenstva za ostvarivanje ravnopravnosti spolova ;
4. Tekuća pitanja

PREDSJEDATELJ POVJERENSTVA

Adil Osmanović